

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**На засіданні кафедри хірургічної
стоматології та щелепно-лицевої хірургії
протокол від 29.08.2025 № 1**

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

З ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ

ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ

Другий (магістерський) рівень

Магістр

22 «Охорона здоров'я»

221 «Стоматологія» / ОП Стоматологія 2024

Магістр стоматології

Лікар-стоматолог

Київ 2025

Розробники робочої навчальної програми:

Тимофєєв Олексій Олександрович - доктор медичних наук, професор, зав.каф. хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Максимча Сергій Васильович - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Серга Олена Олександрівна - асистент кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Рецензенти (зовнішній):

Весова Олена Петрівна - доктор медичних наук, професор кафедри щелепно-лицевої хірургії Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з навчальної практики з хірургічної стоматології складена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.06.2019 №879 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 221 Стоматологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Стоматологія» (далі ОПП «Стоматологія»).

Анотація

Навчальна практика з хірургічної стоматології є важливою складовою підготовки майбутніх лікарів-стоматологів, спрямована на формування практичних навичок і поглиблення теоретичних знань з хірургічних аспектів стоматологічної діяльності.

У процесі навчальної практики здобувачі освіти ознайомлюються з принципами асептики та антисептики, методами підготовки інструментів, роботою з пацієнтами, а також опановують основні хірургічні маніпуляції, зокрема видалення зубів, лікування альвеоліту, дронування абсцесів, пластичні операції вуздечок язика, губ та інше.

Навчання включає роботу з місцевими анестетиками, виконання знеболення різними техніками та засвоєння алгоритмів лікування ускладнень. Особлива увага приділяється атравматичним методам хірургічного втручання, профілактиці інфекційних ускладнень і післяопераційному догляду за пацієнтами.

Навчальна практика забезпечує інтеграцію теоретичних знань з клінічною діяльністю, сприяє розвитку відповідальності, професійної етики, а також формує впевненість у роботі з пацієнтами. Завершення навчальної практики дозволяє студентам отримати базові компетенції, необхідні для подальшого навчання та професійної діяльності в хірургічній стоматології.

Предмет вивчення	Предметом вивчення дисципліни "Навчальна практика з хірургічної стоматології" є основи діагностики, профілактики та хірургічного лікування захворювань зубо-щелепно-лицьової системи, патологій м'яких і твердих тканин щелепно-лицьової ділянки, а також принципи організації та виконання хірургічних втручань у стоматології. Студенти опановують техніки місцевої анестезії, видалення зубів, лікування післяопераційних ускладнень, хірургічної підготовки до протезування та дентальної імплантації, а також роботу з пацієнтами різного віку і стану здоров'я.
Передумови вивчення (міждисциплінарні зв'язки)	Передумовами для вивчення дисципліни «Хірургічна стоматологія» є: - базові знання з загально-медичних дисциплін; - базові знання з фармакології; - поглибленні знання дисципліни «Анатомія людини та топографічна анатомія»; - базові знання медичної англійської мови.
Мета та цілі	Метою вивчення навчальної практики з хірургічної стоматології є формування у здобувачів освіти професійних знань, умінь та навичок, необхідних для діагностики, лікування та профілактики хірургічних захворювань ротової порожнини та щелепно-лицьової ділянки. Цілі вивчення навчальної практики з хірургічної стоматології спрямовані на підготовку студента до виконання професійних обов'язків у хірургічній стоматології з урахуванням сучасних вимог медицини.

Результати вивчення освітнього компоненту (далі - РВОК)		
Знання (ЗН)	Код	Назва
	ЗН 1	Анатомо-топографічні особливості ротової порожнини, щелепно-лицевої ділянки та прилеглих структур.
	ЗН 2	Етіологію, патогенез, клінічні прояви та класифікацію основних хірургічних захворювань ротової порожнини (періостити, абсцеси, флегмони, кісти, травми тощо).
	ЗН 3	Принципи діагностики хірургічної патології (методи клінічного обстеження, рентгенологічні дослідження та інші додаткові методи).
	ЗН 4	Основи асептики й антисептики, принципи стерилізації інструментів та підготовки операційного поля.
	ЗН 5	Принципи знеболення: види, механізми дії та техніки виконання місцевої, провідникової та інфільтраційної анестезії.
	ЗН 6	Сучасні технології й матеріали, що застосовуються у хірургічній стоматології, включаючи імплантологію та малоінвазивні методи.
	ЗН 7	Нормативно-правові аспекти медичної діяльності, основи медичної етики та деонтології.
	ЗН 8	Основи патофізіології травм ЩЛД, їх класифікацію, діагностику та лікування.
	ЗН 9	Протоколи знеболення для різних типів стоматологічних маніпуляцій, включаючи видалення зубів різної складності.
	ЗН 10	Видалення різних груп зубів.
Вміння (В)	В1	Проводити клінічне обстеження пацієнта, включаючи збір анамнезу, огляд ротової порожнини та прилеглих структур, діагностику травм ЩЛД.
	В2	Ставити попередній діагноз на основі клінічних та інструментальних даних.
	В3	Пояснювати пацієнтам суть захворювання, методи лікування та забезпечувати їх психологічний комфорт.
	В4	Розробляти план лікування хірургічної патології з урахуванням стану пацієнта та рекомендацій.
	В5	Використовувати сучасні методи діагностики (рентгенографія, КТ тощо) для уточнення діагнозу.
	В6	Забезпечувати дотримання принципів асептики та антисептики під час проведення маніпуляцій.
	В7	Визначати показання та протипоказання до видалення зубів, ускладнених випадків та травматичних втручань.
	В8	Застосовувати різні види місцевої анестезії (провідникову, інфільтраційну), залежно від клінічної ситуації, з урахуванням індивідуальних особливостей пацієнта.
	В9	Планувати лікування травм ЩЛД, включаючи вибір техніки фіксації, стабілізації або хірургічного втручання.
	В10	Виконувати діагностичні маніпуляції, такі як пальпація, перкусія, інтерпретація рентгенологічних знімків у пацієнтів із травмами та захворюваннями.

Практичні навички (ПН)	B11	Застосовувати сучасні протоколи лікування при травмах зубів, щелеп і м'яких тканин.
	B12	Вибрати інструментарій для видалення різних груп зубів
	ПН1	Виконання місцевої, інфільтраційної та провідникової анестезії для знеболення під час видалення зубів та лікування травм ЩЛД.
	ПН2	Видалення зубів, включаючи складні випадки (ретеновані, дистоповані зуби), з урахуванням принципів мінімальної травматизації тканин.
	ПН3	Надання допомоги при травмах ЩЛД, включаючи первинну хірургічну обробку ран, зупинку кровотечі, накладання швів і стабілізацію пошкоджених структур.
	ПН4	Розкриття абсцесів і лікування гнійно-запальних ускладнень, пов'язаних із травмами або хірургічними втручаннями.
	ПН5	Виконання рефіксації та іммобілізації щелеп у пацієнтів із переломами.
	ПН6	Оцінка результатів лікування травм ЩЛД, планування подальших реабілітаційних заходів.
	ПН7	Підготовка та асистування в хірургічному стоматологічному кабінеті.
	ПН8	Видалення зубів різної складності з дотриманням правил техніки.
	ПН9	Застосування медикаментозного лікування та призначення реабілітаційних заходів після хірургічного втручання.
	ПН10	Виконання профілактичних заходів для уникнення післяопераційних ускладнень.
	ПН11	Оцінка результатів лікування та складання рекомендацій для пацієнта.
	ПН12	Сучасні методи планування дентальної імплантації.

Вклад РВОК до формування загальних та фахових компетентостей відповідно до Освітньої програми (далі – ОП)			
Компетентності	Код компетентності	Назва компетентності	РВОК (вказати коди)
Загальні компетентності	ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН8, ЗН9, В1, В2, В3, В4, В7, В9, В11, ПН2, ПН3, ПН6, ПН12
	ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, ЗН7, ЗН8, ЗН9, ЗН10, В5, В7, В8, В9, В10, В11, В12, ПН1-6, ПН8-12
	ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	ЗН1, ЗН3, ЗН7, В4, В7, В10, В12, ПН2, ПН6

	ЗК8	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ЗН2,ЗН5,ЗН8, ЗН10, В1, В5, В8, ПН3, ПН9
	ЗК9	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗН4, ЗН10, В5, В7,В11, ПН12
	ЗК11	Здатність працювати в команді.	ЗН6, В3, В5, В9, ПН8
Фахові компетенції	СК1	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.	ЗН1-10, В2, В4, В5, В10, В12, ПН 4
	СК2	Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень	ЗН3-10, В2-5, ПН2, ПН3
	СК3	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	ЗН2, ЗН5, ЗН9, В6, ПН1-3
	СК5	Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепнолицевої області.	ЗН3, В4, В6, В7, ПН1, ПН11
	СК14	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	ЗН2, ЗН5, ЗН10, В1, В5, В6, ПН12
	СК15	Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	ЗН7, В3, В7, В9, ПН2, ПН9
	СК16	Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.	ЗН3-7, В2-5, В7-9, ПН1, ПН2, ПН3

Вклад РВОК до програмних результатів навчання (ПРН), визначених у ОП

Код ПРН	Назва ПРН	Перелік синдромів та симптомів; захворювань; станів; невідкладних станів; досліджень; медичних маніпуляцій, вказаних у додатках (списках) до ОП за наявності списків.	РВОК (вказат и коди)
ПРН 1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).	1. адентія 2. анемія 3. аномалія прикусу 4. асиметрія обличчя 5. атрофія 6. больова дисфункція СНЩС 7. біль у ділянці серця 8. біль у зубах 9. біль у животі 10. біль у м'яких тканинах щелепно-лицьової ділянки 11. біль у кістках обличчя 12. втрата свідомості 13. гіпермобільність суглобової головки СНЩС 14. геморагічний синдром 15. гіперестезія 16. гіперсалівація 17. головний біль 18. гугнявість (відкрита, замкнена) 19. девіація нижньої щелепи 20. деструкція кісткової тканини 21. дефекти коронкової частини зуба 22. деформація кісток лицьового скелета 23. деформація прикусу 24. диспропорція обличчя 25. жовтяниця 26. задуха та асфіксія 27. запальний інфільтрат тканин щелепно-лицьової ділянки 28. запаморочення 29. зміна кольору шкірних покривів, слизової оболонки порожнини рота 30. елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці порожнини рота 31. конвергенція (дивергенція) зубів 32. ксеростомія 33. лихоманка 34. лімфаденопатія 35. макроглотія 36. макрохейлія 37. мацерація кутів рота	ЗН2-6, В2, В4, В7, В11, ПН3, ПН6, ПН12

		37. менінгіальний синдром 38. набряковий синдром 39. норицевий хід 40. обмеження відкривання роту 41. парези, паралічі нервів щелепно-лицевої локалізації 42. печія слизової оболонки 43. порушення рухів нижньої щелепи 44. порушення смаку 45. порушення чутливості тканин щелепно-лицевої ділянки 46. порушення функцій смктання, ковтання патологічна рухомість зубів 47. пухлини та пухлиноподібні новоутворення у щелепно-лицьовій ділянці 48. рецесія ясен 49. рухомість відламків кісток лицевого скелету 50. стоншення кортикальної пластинки щелеп 51. «спустошення-наповнення» 52. флюктуація 53. хемоз 54. ціаноз (дифузний та локальний) 55. щілинні дефекти обличчя, синдром I-II зяберної дуги 56. ясенева, пародонтальна, кісткова кишеня	
ПРН 2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).	1. аналіз пунктату новоутворень м'яких тканин і кісток 2. гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слинних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин 3. аналіз вмісту глюкози у крові 4. вивчення контрольно-діагностичних моделей щелеп 5. вивчення функцій ЗЩД (дихання, ковтання, мовлення, жування та СНЩС) 6. загальний аналіз крові 7. загальний аналіз сечі 8. біохімічний аналіз крові 9. імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях 10. аналіз коагулограми 11. інтерпретація променевої діагностики черепа, зубощелепного	ЗН1, ЗН5, ЗН9, В3, В4, В7, ПН2, ПН7, ПН9

		апарату, слинних залоз 12. цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату 13. мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта.	
ПРНЗ	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).	Список 5 (лабораторні та інструментальні дослідження): 1. аналіз пунктату новоутворень м'яких тканин і кісток 2. гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слинних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин 3. аналіз вмісту глюкози у крові 3. вивчення функцій ЗЩД (дихання, ковтання, мовлення, жування та СНЩС) 4. загальний аналіз крові 5. біохімічний аналіз крові 6. імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях 7. аналіз коагулограми 8. інтерпретація променевої діагностики черепа, зубощелепного апарату, слинних залоз 9. цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату 10. мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта 11. функціональна діагностика стану порожнини рота (люмінісцентна, реопародонтографія, стоматоскопія, капіляроскопія, вакуумна проба та ін.). А) Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки: 1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси бб. лімфаденіти 2. неврит трійчастого нерва, лицевого нерва, невралгії 3. неодонтогенні запальні процеси 4. одонтогенний гайморит	ЗН1, ЗН5, ЗН10, В2, В7, В11, В12, ПН4, ПН7, ПН12

5. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити
6. запальні захворювання слинних залоз
7. специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз)

Б) Травми щелепно-лищевої ділянки:

8. травми зубів і кісток лицевого скелету
9. травми м'яких тканин, язика та СОПР
10. вогнепальні поранення та невогнепальні ушкодження тканин щелепно-лищевої локалізації; черепно-щелепно-лищеві ушкодження
11. термічні, хімічні, електричні та променеві ушкодження тканин щелепно-лищевої локалізації; комбінована травма

В) Захворювання скронево нижньощелепного суглоба (СНЩС):

12. артрити, артрозо-артрити, артрози
13. анкілози
14. дисфункції СНЩС, вивихи та контрактури нижньої щелепи

Г) Пухлини та пухлиноподібні утворення СОПР, слинних залоз, м'яких тканин щелепно-лищевої локалізації та ший, кісток лицевого скелету:

15. доброякісні пухлини та пухлиноподібні утворення
14. передракові захворювання та злоякісні пухлини СОПР, слинних залоз, м'яких
15. вікові зміни м'яких тканин обличчя та ший, вертикальна та горизонтальна атрофія альвеолярних відростків щелепних кісток, адентії, рецесія ясен
16. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та ший

Е) Диспластичні

		захворювання щелепно лицевої локалізації 17. дистрофічні захворювання тканин пародонта 18. сіалози 19. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї Є) Нейростоматологічні захворювання 20. неврити, невралгії трійчастого нерва	
ПРН4	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).	Список 2.1 1. періодонтит тимчасових та постійних зубів 2. пародонтит 3. пародонтоз 4. травматичні ураження 5. аутоінфекційні хвороби СОПР (гострий афтозний стоматит, герпетичні, виразково-некротичні, кандидозні ураження СОПР) 6. вторинні бактеріальні захворювання (дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея) 7. прояви імунодефіцитних станів на СОПР (СНІД) 8. алергічні ураження 9. альвеоліт 10. перікоронарит 11. періостит 12. лімфаденіт 13. травматичні пошкодження м'яких тканин обличчя 14. гострий та звичний вивих нижньої щелепи 15. неускладнені переломи верхньої та нижньої щелепи	ЗН1-4, ЗН9, В3-8, ПН4-6
ПРН8	Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	А) Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки: 1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси бб. лімфаденіти 2. неврит трійчастого нерва, лицевого нерва, невралгії 3. неодонтогенні запальні процеси 4. одонтогенний гайморит	ЗН3, ЗН7, В2, В4- 7, В12, ПН3, ПН6, ПН9, ПН12

5. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити
6. запальні захворювання слинних залоз
7. специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз)

Б) Травми щелепно-лицевої ділянки:

8. травми зубів і кісток лицевого скелету
9. травми м'яких тканин, язика та СОПР
10. вогнепальні поранення та невогнепальні ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; черепно-щелепно-лицеві ушкодження
11. термічні, хімічні, електричні та променеві ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; комбінована травма

В) Захворювання скронево нижньощелепного суглоба (СНЩС):

12. артрити, артрозо-артрити, артрози
13. анкілози
14. дисфункції СНЩС, вивихи та контрактури нижньої щелепи

Г) Пухлини та пухлиноподібні утворення СОПР, слинних залоз, м'яких тканин щелепно-лицевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету:

15. доброякісні пухлини та пухлиноподібні утворення
14. передракові захворювання та злоякісні пухлини СОПР, слинних залоз, м'яких
15. вікові зміни м'яких тканин обличчя та шиї, вертикальна та горизонтальна атрофія альвеолярних відростків щелепних кісток, адентії, рецесія ясен

		16. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та шиї Е) Диспластичні захворювання щелепно лицевої локалізації 17. дистрофічні захворювання тканин пародонта 18. сіалози 19. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї Є) Нейростоматологічні захворювання 20. неврити, невралгії трійчастого нерва	
ПРН11	Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).	1. періодонтит тимчасових та постійних зубів 2. пародонтит 3. пародонтоз 4. травматичні ураження 5. аутоінфекційні хвороби СОПР (гострий афтозний стоматит, герпетичні, виразково-некротичні, кандидозні ураження СОПР) 6. вторинні бактеріальні захворювання (дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея) 7. прояви імунодефіцитних станів на СОПР (СНІД) 8. алергічні ураження 9. альвеоліт 10. перікоронарит 11. періостит 12. лімфаденіт 13. травматичні пошкодження м'яких тканин обличчя 14. гострий та звичний вивих нижньої щелепи 15. неускладнені переломи верхньої та нижньої щелеп	ЗН3, ЗН7, ЗН9, В1, В4, В7, В11, ПН3, ПН7, ПН10

ПРН14	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.		ЗН3-9, В1-5, В9-12, ПН2, ПН6, ПН9
ПРН22	Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).	Список 7 1. альвеолотомія 2. вправлення вивиху нижньої щелепи 3. діатермокоагуляція 4. місцеве знеболювання при лікуванні стоматологічних захворювань різними методами (аплікаційне, інфільтраційне, провідникове) 5. зубозберігаючі оперативні втручання при періодонтитах 6. зупинка кровотечі після видалення зуба - кюретаж лунки 7. кюретаж пародонтальних кишень 8. медикаментозна обробка уражених ділянок слизової оболонки порожнини рота та пародонта 9. накладання щелепно-лицевих апаратів (репозійних, формуючих, заміщуючих та фіксуючих) 10. періостотомія 11. проведення лігатурного зв'язування зубів 12. розкриття пародонтального абсцесу 13. розріз та висічення капюшона при перікоронариті 14. тимчасова іммобілізація при переломах щелеп 15. типово та атипово видалення тимчасових та постійних зубів 16. цистотомія 17. хірургічна обробка ран м'яких тканин обличчя в межах однієї анатомічної ділянки А) Запальні захворювання щелепно-лищевої ділянки:	ЗН3, ЗН6, ЗН9, ЗН11, В3, В7-11, ПН5, ПН7, ПН11

1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси бб. лімфаденіти
2. неврит трійчастого нерва, лицевого нерва, невралгії
3. неодонтогенні запальні процеси
4. одонтогенний гайморит
5. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити
6. запальні захворювання слинних залоз
7. специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз)

Б) Травми щелепно-лищевої ділянки:

8. травми зубів і кісток лицевого скелету
9. травми м'яких тканин, язика та СОПР
10. вогнепальні поранення та невогнепальні ушкодження тканин щелепно-лищевої локалізації; черепно-щелепно-лищеві ушкодження
11. термічні, хімічні, електричні та променеві ушкодження тканин щелепно-лищевої локалізації; комбінована травма

В) Захворювання скронево нижньощелепного суглоба (СНЩС):

12. артрити, артрозо-артрити, артрози
13. анкілози
14. дисфункції СНЩС, вивихи та контрактури нижньої щелепи

Г) Пухлини та пухлиноподібні утворення СОПР, слинних залоз, м'яких тканин щелепно-лищевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету:

15. доброякісні пухлини та пухлиноподібні утворення
14. передракові захворювання та злоякісні пухлини СОПР, слинних залоз, м'яких
15. вікові зміни м'яких тканин обличчя та шиї, вертикальна та

		горизонтальна атрофія альвеолярних відростків щелепних кісток, адентії, рецесія ясен 16. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та шиї Е) Диспластичні захворювання щелепно-лицевої локалізації 17. дистрофічні захворювання тканин пародонта 18. сіалози 19. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї Є) Нейростоматологічні захворювання 20. неврити, невралгії трійчастого нерва	
--	--	--	--

Структура робочої навчальної програми практики

Структура освітнього компонента	Кредитів ЄКТС	Кількість годин			
		Всього	Аудиторних		Самостій на робота
			Лекцій	Практичні/лабораторні/семінарські заняття	
Всього	3	90		55	35
6 СЕМЕСТР	1	30		20	10
8 СЕМЕСТР	1	30		15	15
10 СЕМЕСТР	1	30		20	10

Схема організації дисципліни		
Практичні /семінарські / лабораторні заняття		
№ заняття	Тема заняття	Кількість годин
Розділ 2. 6 семестр "Запальні процеси щелепно - лицеві ділянки"		
1	Абсцеси піднебіння та підочної ділянки, флегмона орбіти: етіологія, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика. Флегмони виличної, скроневої ділянки: етіологія, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика. - Підбір інструментарію для оперативного втручання. - Відпрацювання на фантомах та силіконових моделях імітації розкриття та дренивання гнійних запалень відповідних ділянок ЩЛД.	4

2	Флегмони щічної, білявушно-жувальної, позащелепної ділянки, крило-піднебінної та підскроневої ямок: етіологія, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика. Глибокі флегмони ЩЛД: відмінності від поверхневих. Флегмони біляглоткового та крилощелепного просторів: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика. ● Підбір інструментарію для оперативного втручання. ● Відпрацювання на фантомах та силіконових моделях імітації розкриття та дренивання гнійних запалень відповідних ділянок ЩЛД. ● Техніка розтину гнійника. ● Обробка рани антисептичними розчинами.	4
3	Абсцес під'язикової ділянки (під'язикового валика) та щелепно-язикового жолобка, флегмони підпідборідної, піднижньощелепної ділянки: етіологія, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика. ● Підбір інструментарію для оперативного втручання. ● Відпрацювання на фантомах та силіконових моделях імітації розкриття та дренивання гнійних запалень відповідних ділянок ЩЛД.	4
4	Лімфаденіти ЩЛД: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. ● Підбір інструментарію для оперативного втручання. ● Відпрацювання на фантомах та силіконових моделях імітації розкриття та дренивання гнійних запалень відповідних ділянок ЩЛД.	4
5	Фурункули і карбункули обличчя, бешиха, нома, гемодинамічні некрози: класифікація, етіологія, клінічний перебіг, лікування, ускладнення. ● Підбір інструментарію для оперативного втручання. ● Розтин фурункула та карбункула (на муляжах). ● Види дренажів.	4
Всього		20

Розділ 4. 8 семестр "Травматологія щелепно - лицевої ділянки"

1	Пошкодження м'яких тканин ЩЛД у мирний час в екстремальних умовах: класифікація, клінічний перебіг, методики хірургічної обробки ран, види швів. Надання допомоги на етапах мед. евакуації з урахуванням естетики обличчя. Стандарти медичної допомоги при травмі щелепно-лицевої ділянки, накази МОЗ України № 666. Ранні та пізні ускладнення пошкоджень м'яких тканин ЩЛД. Медична допомога на місці травми, на етапах медичної евакуації. ● Вирівнювання країв рани (на муляжах). ● Резекція некротизованих тканин (імітаційний матеріал). ● Накладання первинних швів. ● Виконання різних видів швів (одинарний, вузловий, безперервний). ● Використання хірургічного інструментарію (голкотримач, хірургічна голка, нитки).	5,0
---	---	-----

	- Використання методів тампонади. - Застосування лігатури для перев'язки дрібних судин.	
2	Пошкодження верхньої та нижньої щелеп в мирний час в екстремальних умовах: анатомія, класифікація, клінічний перебіг, діагностика, медична допомога пораненим на етапах медичної евакуації. Хірургічна обробка ран при пошкодженнях нижньої щелепи, принципи пластичної хірургії. Стандарти медичної допомоги при травмі щелепно-лицевої ділянки, накази МОЗ України № 1096. Пошкодження виличних кісток, кісток носа, очниці в мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, частота, клініка, діагностика, лікування. - Тимчасова іммобілізація до транспортування пацієнта (імітація). - Використання шин для стабілізації уламків (на фантомі). - Практика накладання міжщелепної фіксації (імітаційний матеріал). - Використання методів тампонади. - Застосування лігатури для перев'язки дрібних судин.	5,0
3	Тимчасова (транспортна) іммобілізація при пошкодженнях кісток лицевого черепа: вимоги, види, недоліки та переваги. Постійна (лікувальна) іммобілізація щелеп назубними шинами, капами: вимоги, види, недоліки та переваги. Остеосинтез, апаратні методи фіксації фрагментів кісток лицевого черепа. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри. - Тимчасова іммобілізація до транспортування пацієнта (імітація). - Використання шин для стабілізації уламків (на фантомі). - Практика накладання міжщелепної фіксації (імітаційний матеріал).	5,0
Всього		15
Розділ 6. 10 семестр		
1	Наркоз, премедикація, вибір методу знеболення при хірургічних втручаннях в умовах стаціонару, поліклініки. Аплікаційне та інфільтраційне знеболення тканин щелепно-лицевої ділянки (ШЛД). Серцево-легенева реанімація. Провідникове знеболення верхньої, нижньої щелепи і прилеглих м'яких тканин. Фізіотерапія ускладнень, пов'язаних із знеболенням. - Огляд препаратів для місцевої анестезії, їх показання та протипоказання. - Вибір точки введення та дотримання техніки введення голки. - Виконання аспіраційного тесту. - Повільне введення анестетика для мінімізації болю. - Техніка виконання провідникових анестезій (на фантомах).	4,0
2	Типове та атипове видалення зубів, ускладнення, їх лікування. Хірургічні методи лікування періодонтиту. Підшкірна гранульома	4,0

	лища. Ретенція та напівретенція зубів, ускладнення прорізування зубів. Перікороніт. • Робота з щипцями та елеваторами. • Використання правильного напрямку руху для видалення зуба, відпрацювання на фантомах. • Застосування принципу важеля під час видалення.	
3	Одонтогенні періостити. Діагностика та лікування. Гострий, хронічний остеомієліт щелеп. Рентгенодіагностика. Фізіотерапія і комплексне лікування остеомієліту. • Техніка розтину гнійника. • Обробка рани антисептичними розчинами. • Відкриття та дренирування абсцесу (на фантомах): • Встановлення дренажу для відтоку гною. • Навички проведення тампонади рани антисептиками.	4,0
4	Одонтогенний гайморит. Рентгенодіагностика та лікування. Пластичне усунення оро-антральних сполучень. Артрити, артрози, вивихи, анкілози СНЩС. Пластика СНЩС. Контрактури, вивихи нижньої щелепи. Діагностика, хірургічне та фізіотерапевтичне лікування. Лімфаденіти, аденофлегмони • Техніка розтину гнійника. • Обробка рани антисептичними розчинами. • Відкриття та дренирування абсцесу (на фантомах): • Встановлення дренажу для відтоку гною. • Навички проведення тампонади рани антисептиками. • Симуляція мануального вправлення вивиху. • Техніка Гіппократа (на муляжах). • Відпрацювання навичок іммобілізації після вправлення. • Використання спеціальних шин для фіксації. Захворювання слинних залоз. Діагностика, комплексне, лікування. Пластичне усунення слинних нориць. • Відпрацювання методів видалення каменів на фантомах. • Мануальне видалення каменів з вивідної протоки (імітація). • Симуляція хірургічного розтину для видалення каменя. • Рекомендації щодо дієти для профілактики рецидивів.	4,0
5	Фурункули та карбункули. Бешиха. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Актиномікоз, туберкульоз, сифіліс, СНІД. Абсцеси та флегмони ЩЛД. Ускладнення та їх профілактика. Принципи лікування запальних процесів ЩЛД. • Розтин фурункула та карбункула (на муляжах). • Визначення показань до оперативного втручання. • Техніка розтину гнійника. • Обробка рани антисептичними розчинами. • Відкриття та дренирування абсцесу (на фантомах): • Встановлення дренажу для відтоку гною. Навички проведення тампонади рани антисептиками.	4,0

	Хірургічна підготовка порожнини рота до протезування. Пластика альвеолярного паростка щелеп. Стоматологічна імплантація. Хірургічні методи лікування пародонтиту, ускладнень ендодонтичних втручань. Пластика м'яких тканин перед протезуванням. - Етапи підготовки до імплантації: - Розмітка місця встановлення імплантатів на моделі чи муляжі. - Вибір типу імплантатів залежно від клінічної ситуації. - Відпрацювання на фантомах: - Техніка свердління та встановлення імплантату (слід дотримуватись протоколу остеоінтеграції). - Фіксація формувачів ясен. - Ознайомлення із післяопераційним веденням пацієнтів.	
Всього		20

Самостійна робота (СР)		
№ п/п	Вид самостійної роботи	Відсоток кількості годин, відведених на СР
1	Теоретична підготовка (опрацювання теоретичного матеріалу, робота з навчальною літературою, методичними рекомендаціями тощо)	20%
2	Опрацювання практичних навичок та підготовка щоденника практики	30%
3	Курація хворих / написання історії хвороби	30%
4	Інтерпретація даних лабораторних та інструментальних методів дослідження	10%
5	Підготовка до підсумкового контролю	10%

Теми освітнього компонента для самостійного вивчення		
№ п/п	Тема	Кількість годин
Розділ 2. 6 семестр "Запальні процеси щелепно - лицевої ділянки"		
1	Історія кафедри, досягнення співробітників.	2
2	Інтенсивна терапія, серцево-легенева реанімація в щелепно-лицевій хірургії.	2
3	Рентгенодіагностика стоматологічних захворювань.	3
4	Фізіотерапевтичні методи лікування стоматологічних захворювань, Деонтологія в стоматології.	3
Розділ 4. 8 семестр "Травматологія щелепно - лицевої ділянки"		
1	Реконструктивні операції після видалення пухлин.	15
Розділ 6. 10 семестр		
1	Мікрохірургія тканин ЩЛД.	5

2	Остеоінтеграція. Остеогенні, остеоіндуктивні, остеокондуктивні та кістково-заміщуючі матеріали.	5
---	---	---

Перелік вмінь та практичних навичок

№ з/п	Вміння та практичні навички	Кількість навичок
1	Дотримання правил асептики та антисептики.	1
2	Підготовка та стерилізація інструментарію.	1
3	Збір анамнезу пацієнта.	1
4	Проведення клінічного огляду ротової порожнини.	1
5	Інтерпретація рентгенологічних досліджень.	1
6	Місцеве знеболення.	1
7	Видалення зубів різного ступеня складності.	1
8	Первинна хірургічна обробка ран.	1
9	Зупинка кровотечі.	1
10	Проведення дренирування гнійних осередків.	1
11	Накладання швів на м'які тканини.	1
12	Ведення післяопераційного догляду за раною.	1
13	Визначення показань та протипоказань до хірургічного втручання.	1
14	Невідкладна допомога при невідкладних станах у стоматології.	1
15	Видалення новоутворень м'яких тканин ротової порожнини.	1
16	Проведення біопсії тканин.	1
17	Використання сучасних методів діагностики та лікування у хірургічній стоматології.	1
18	Взаємодія з іншими спеціалістами для комплексного лікування.	1

**Список синдромів та симптомів, які опрацьовуються під час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

1. атрофія
2. больова дисфункція СНЩС
3. біль у зубах
4. біль у м'яких тканинах щелепно-лицьової ділянки
5. біль у кістках обличчя
6. втрата свідомості
7. гіпермобільність суглобової головки СНЩС
8. гіперестезія
9. гіперсалівація
10. девіація нижньої щелепи деструкція кісткової тканини
11. дефекти коронкової частини зуба
12. деформація кісток лицьового скелета
13. диспропорція обличчя
14. задуха та асфіксія
15. запальний інфільтрат тканин щелепно-лицьової ділянки
16. запаморочення
17. зміна кольору шкірних покривів, слизової оболонки порожнини рота
18. елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці порожнини рота
19. лімфаденопатія
20. макроглосія
21. макрохейлія
22. мацерація кутів рота
23. норицевий хід
24. обмеження відкривання роти
25. парези, паралічі нервів щелепно-лицьової локалізації
26. печія слизової оболонки
27. порушення рухів нижньої щелепи
28. порушення чутливості тканин щелепно-лицьової ділянки
29. порушення функцій смоктання, ковтання патологічна рухомість зубів
30. пухлини та пухлиноподібні новоутворення у щелепно-лицьовій ділянці
31. рецесія ясен
32. рухомість відламків кісток лицьового скелету
33. стоншення кортикальної пластинки щелеп
34. щілинні дефекти обличчя, синдром I-II зяберної дуги
35. ясенева, пародонтальна, кісткова кишеня

**Список стоматологічних захворювань, які опрацьовуються під час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

А) Запальні захворювання щелепно-лицьової ділянки:

1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси
2. лімфаденіти
3. неврит трійчастого нерва, лицьового нерва, невралгії
4. неодонтогенні запальні процеси
5. одонтогенний гайморит
6. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити

7. запальні захворювання слинних залоз
8. специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз)

Б) Травми щелепно-лицевої ділянки:

1. травми зубів і кісток лицевого скелету
2. травми м'яких тканин, язика та СОПР
3. вогнепальні поранення та невогнепальні ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; черепно-щелепно-лицеві ушкодження
4. термічні, хімічні, електричні та променеві ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; комбінована травма

В) Захворювання скроневопіднижньощелепного суглоба (СНЩС):

1. артрити, артрозо-артрити, артрози
2. анкілози
3. дисфункції СНЩС, вивихи та контрактури нижньої щелепи

Г) Пухлини та пухлиноподібні утворення СОПР, слинних залоз, м'яких тканин щелепно-лицевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету:

1. доброякісні пухлини та пухлиноподібні утворення
2. передракові захворювання та злоякісні пухлини СОПР, слинних залоз, м'яких тканин щелепно-лицевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету

Д) Вроджені та набуті дефекти і деформації тканин голови та шиї

1. аномалії розвитку зубів, вроджені деформації щелеп, дефекти та деформації кісток лицевого скелету, поєднані аномалії та деформації мозкового та лицевого скелету і зубо-щелепної системи
2. вроджені дефекти та деформації м'яких тканин голови та шиї
3. набуті дефекти та деформації м'яких тканин щелепно-лицевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету
4. вікові зміни м'яких тканин обличчя та шиї, вертикальна та горизонтальна атрофія альвеолярних відростків щелепних кісток, адентії, рецесія ясен
5. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та шиї

Е) Диспластичні захворювання щелепнолицевої локалізації

1. дистрофічні захворювання тканин пародонта
2. сіалози
3. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї

Є) Нейростоматологічні захворювання

1. неврити, невралгії трійчастого нерва

Список фізіологічних станів та соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнта, які опрацьовуються під час практики (згідно зі стандартом вищої освіти)

А) Фізіологічні стани:

1. вагітність

Б) Хвороби крові та кровотворних органів:

1. анемії
2. гемофілія
3. лейкемії
4. тромбоцитопенічна пурпура

В) Серцево-судинні захворювання:

1. артеріальна гіпертензія
2. інфекційний ендокардит
3. вади серця

4. серцева недостатність
5. серцева аритмія
6. наявність кардіостимулятора

Г) Психічні порушення:

1. гострий психоз, в т.ч. алкогольний делірій
2. епілепсія

Д) Хвороби дихальної системи та середостіння:

1. бронхіальна астма

Е) Патологія ЛОР органів:

1. тонзиліт
2. риніт
3. синусит

Є) Хвороби ендокринної системи:

1. цукровий діабет
2. хвороби щитоподібної залози

З) Патології скелетно-м'язової системи та сполучної тканини:

1. системні васкуліти (геморагічний васкуліт)
2. ревматоїдний артрит

Ж) Інфекційні і паразитарні хвороби:

1. ВІЛ-інфекція /СНІД
2. вірусні гепатити
3. дифтерія
4. сибірка
5. туберкульоз різної локалізації
6. сифіліс

**Список невідкладних станів, які опрацьовуються під час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

1. асфіксія
2. гіпертонічний криз
3. гостра дихальна недостатність
4. гостра серцева недостатність
5. непритомність
6. зовнішня кровотеча
7. колапс
8. набряк гортані
9. набряк Квінке

**Список лабораторних та інструментальних досліджень, які опрацьовуються під
час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

1. аналіз пунктату новоутворень м'яких тканин і кісток
2. гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слинних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин
3. аналіз вмісту глюкози у крові
4. вивчення функцій ЗЩД (жування та СНЩС)
5. загальний аналіз крові
6. біохімічний аналіз крові

7. імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях
8. аналіз коагулограми
9. інтерпретація променевої діагностики черепа, зубощелепного апарату, слинних залоз
10. цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату
11. мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта

**Список медичних маніпуляцій, які опрацьовуються під час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

1. виконувати штучне дихання
2. виконувати непрямий масаж серця
3. фіксувати язик
4. здійснювати тимчасову зупинку зовнішньої кровотечі
5. проводити первинну хірургічну обробку ран
6. проводити транспортну іммобілізацію
7. вимірювати артеріальний тиск

**Список стоматологічних маніпуляцій, які опрацьовуються під час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

1. альвеолотомія
2. виготовлення тимчасових шин та шинування при переломах зубів, альвеолярних відростків та щелеп
3. визначення та фіксація центрального співвідношення
4. визначення ознак патологічних видів прикусів
5. вправлення вивиху нижньої щелепи
6. діатермокоагуляція
7. місцеве знеболювання при лікуванні стоматологічних захворювань різними методами (аплікаційне, інфільтраційне, провідникове)
8. зубозберігаючі оперативні втручання при періодонтитах
9. зупинка кровотечі після видалення зуба
10. кюретаж лунки
11. кюретаж пародонтальних кишень
12. медикаментозна обробка уражених ділянок слизової оболонки порожнини рота та пародонта
13. накладання щелепно-лицевих апаратів (репозійних, формуючих, заміщуючих та фіксуючих)
14. отримання відбитків з внутрішньокісткових імплантатів
15. періостотомія
16. проведення лігатурного зв'язування зубів
17. проведення професійної гігієни в ділянці імплантів
18. проведення фізіологічної сепарації
19. розкриття пародонтального абсцесу
20. розріз та висічення капюшона при перікоронариті
21. тимчасова іммобілізація при переломах щелеп
22. типове та атипове видалення постійних зубів
23. цистотомія
24. хірургічна обробка ран м'яких тканин обличчя в межах однієї анатомічної ділянки

Методи навчання

Традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні.

Словесні: розповідь-пояснення, бесіда, лекція тощо.

Наочні: демонстрація тематичного пацієнта та практичних навичок у місцях проходження практики, демонстрація амбулаторних карток хворих тощо. Обговорення ситуаційних задач, клінічних випадків, амбулаторних карток, карток вакцинопрофілактики дітей тощо.

Практичні методи: збір анамнезу, проведення фізикального обстеження хворого, оцінка результатів клінічних обстежень, складання плану обстеження хворих та плану

лікування, диспансерного нагляду. Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження.

Видами навчання виробничої лікарської практики є: практично-орієнтовані навички, універсальні алгоритми проведення СЛР, симуляційні (клінічні) випадки тощо.

На практичних заняттях передбачається:

1. алгоритм обстеження, діагностики та тактики інтерпретації тематичного хворого;
2. демонстрування практичних навичок;
3. відпрацювання удосконаленого алгоритму ситуаційних задач з невідкладної медичної допомоги тематичного пацієнта;
4. аналіз та інтерпретація отриманих анамнестичних, клініко – лабораторних, біохімічних, а також додаткових інструментальних результатів обстежень;
5. виконання медичних маніпуляцій та критерій параметрів симуляційної медичної ситуації.

Перелік питань, вмінь та практичних навичок до підсумкового контролю (заліку)

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Правила асептики та антисептики у хірургічній стоматології.
2. Інструментарій у хірургічній стоматології: класифікація, призначення.
3. Види місцевого знеболення: техніка виконання та показання.
4. Показання та протипоказання до видалення зубів.
5. Методи видалення зубів: просте та складне видалення.
6. Ускладнення під час видалення зубів: причини, профілактика та лікування.
7. Первинна хірургічна обробка ран: етапи та правила виконання.
8. Зупинка кровотечі в хірургічній стоматології: методи та техніка.
9. Алгоритм надання допомоги при альвеоліті.
10. Методи лікування періоститу верхньої та нижньої щелепи.
11. Абсцеси та флегмони щелепно-лицевої ділянки: клініка, діагностика та лікування.
12. Хірургічні методи лікування кіст щелеп.
13. Біопсія у хірургічній стоматології: показання, техніка виконання.
14. Показання до накладання швів. Матеріали та техніка їх виконання.
15. Особливості видалення ретенуваних та дистопованих зубів.
16. Принципи лікування травм зубів, щелеп та м'яких тканин.
17. Ускладнення після хірургічних втручань: профілактика та лікування.
18. Стоматологічна імплантація: показання, протипоказання та основи техніки виконання.
19. Хірургічне лікування захворювань тканин пародонта.
20. Невідкладні стани у хірургічній стоматології: алгоритм дій.
21. Сучасні методи діагностики у хірургічній стоматології.
22. Профілактика інфекційних ускладнень у хірургічній стоматології.
23. Принципи післяопераційного догляду за раною.
24. Дренування гнійних осередків у щелепно-лицевій ділянці.
25. Видалення новоутворень м'яких тканин ротової порожнини.
26. Реабілітація пацієнтів після хірургічних втручань.
27. Особливості роботи з пацієнтами, які мають системні захворювання.
28. Правила документування у хірургічній стоматології.
29. Використання сучасних лазерних технологій у хірургічній стоматології.
30. Особливості роботи в команді для комплексного лікування пацієнтів.

Перелік вмінь та практичних навичок до підсумкового контролю

1. Дотримання правил асептики та антисептики.
2. Підготовка та стерилізація інструментарію.
3. Збір анамнезу пацієнта.
4. Проведення клінічного огляду ротової порожнини.
5. Інтерпретація рентгенологічних досліджень.
6. Місцеве знеболення.
7. Видалення зубів різного ступеня складності.
8. Первинна хірургічна обробка ран.
9. Зупинка кровотечі.
10. Проведення дренирування гнійних осередків.
11. Накладання швів на м'які тканини.
12. Ведення післяопераційного догляду за раною.
13. Визначення показань та протипоказань до хірургічного втручання.
14. Невідкладна допомога при невідкладних станах у стоматології.
15. Видалення новоутворень м'яких тканин ротової порожнини.
16. Проведення біопсії тканин.
17. Використання сучасних методів діагностики та лікування у хірургічній стоматології.
18. Взаємодія з іншими спеціалістами для комплексного лікування.

Система оцінювання				
Підсумковий контроль (Залік) Навчальна практика завершується Заліком. Оцінка за навчальну практику є сумарною оцінкою, що складається з чотирьох частин: - введення щоденника практичних навичок; - оцінювання рівня теоретичної підготовки (співбесіда з викладачем) (як правило три запитання); - оцінювання рівня практичної підготовки (демонстрація навиків на манекені/муляжі/реальному пацієнті) (як правило три навички); - інтерпретація даних лабораторних та інструментальних методів дослідження (як правило три дослідження). До теоретичної та практичної частини заліку допускаються здобувачі освіти, які не мають пропущених або відпрацювали всі пропущені дні практики та мають підписаний щоденник практичних навичок.				
Регламент проведення та критерії оцінювання Заліку				
№ п/п	Складова (вид роботи)	Дескриптор	Балів	Всього
1	введення щоденнику практики	Щоденник повністю заповнений відповідно до вимог. Матеріал викладений структуровано.	20	20
		Інформація вказана у щоденнику має неточності.	10	10
		Інформація вказана у щоденнику має значні неточності.	0	0
2	оцінювання рівня теоретичної підготовки (співбесіда з викладачем)	Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом і термінологією. Правильно та змістовно висловлює свої думки, дає вичерпні точні відповіді на поставлені запитання	10	30
		Здобувач освіти має ґрунтовні знання, але допускає неточності, окремі помилки у формулюванні відповідей. Не може викласти	5	15

		думку, але на запитання з підказками відповідає правильно.		
		Здобувач освіти має прогалини в знаннях. Замість чіткого змістовного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Не наводить приклади.	0	0
3	оцінювання рівня практичної підготовки (демонстрація навиків на стандартизованому пацієнтів/манекені/муляжі/реальному пацієнті)	Здобувач освіти правильно виконав практичну навичку відповідно до алгоритму	30	90
		Здобувач освіти під час виконання практичної навички допускає неточності	15	45
		Здобувач освіти під час виконання практичної навички допускає значні та критичні помилки.	0	0
4	Тести	Здобувач освіти надав 100% вірних відповідей	20	60
		Під час виконання тестів здобувач освіти надав мінімум 80% вірних відповідей	10	30
		Здобувач освіти надав менше 80% вірних відповідей	0	0

У відомості обліку успішності проставляються набрані здобувачем освіти бали за 200-бальною шкалою та оцінка в системі ECTS, загальна кількість годин за практику. А, В, С, D, Е виставляється здобувачу освіти, який не має пропущених та невідпрацьованих днів практик. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин, кредитів та оцінкою за практику за шкалою ECTS. В відомість викладач вносить оцінку у день складання заліку.

Fx* - виставляється здобувачу освіти якщо:

- кількість «нб» (з неповажної причини) НЕ перевищує 50% від загальної кількості годин практики;
- Якщо здобувач освіти під час Заліку не набрав 120 балів.

F** - виставляється здобувачу освіти якщо:

- кількість «нб» (з неповажної причини) 50% та більше від загальної кількості годин практики;
- якщо здобувач освіти тричі не склав підсумковий контроль.

Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів.

Система оцінювання / Grading system

Бали за шкалою Університету / University grading scale	Оцінка ECTS / ECTS grade	Дескриптор / Descriptor	Зарахування кредитів / Awarding of credits
180 - 200	A	Відмінно / Excellent	Зараховано / Passed
170 - 179	B	Дуже добре / Very Good	
160 - 169	C	Добре / Good	
141 - 159	D	Задовільно / Satisfactory	
120 - 140	E	Достатньо / Sufficiently	

100 - 119	Fx	Незадовільно - з можливістю повторного складання підсумкового контролю / Unsatisfactory with possible re-passing of final assessment	Не зараховано / Failed
1 - 99	F	Незадовільно - з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Unsatisfactory with the mandatory repeated study of discipline	
Методичне забезпечення			
1	Питання до заліку, тестові завдання, список практичних навичок, фантоми, стоматологічної інструментальні (оглядовий набір, елеватори, пінцети, щипці для видалення зубів, кюретажна ложка, шпатель, перев'язочний матеріал, карпульний шприц, карпули з анестетиком)		
2	Накази МОЗ України		
3	Навчально-методичні посібники та підручники відповідно до списку рекомендованої літератури.		
4	Питання до заліку, тестові завдання, список практичних навичок, фантоми, стоматологічної інструментальні (оглядовий набір, елеватори, пінцети, щипці для видалення зубів, кюретажна ложка, шпатель, перев'язочний матеріал, карпульний шприц, карпули з анестетиком)		
Інформаційні ресурси			
Основна література	Тимофеев О.О. "Щелепно-лицева хірургія" – Київ, 3-є видання "Медицина", 2021.		
	Тимофеев О.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник в 3-х томах: том 1. Львів: Видавець Марченко Т.В., 2024. - 348 с.		
	Тимофеев О.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник в 3-х томах: том 2. Львів: Видавець Марченко Т.В., 2024. - 348 с.		
	Тимофеев О.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник в 3-х томах: том 3. Львів: Видавець Марченко Т.В., 2024. - 348 с.		
Допоміжна література	Craig Barclay. Oral Implantology: Assessment to Maintenance. Springer Cham. 2024. https://doi.org/10.1007/978-3-031-55241-0		
	Krishnamurthy Bonanthaya, Elavenil Panneerselvam, Suvy Manuel, Vinay V. Kumar, Anshul Ra. Oral and Maxillofacial Surgery for the Clinician. Springer Singapore. 2021. https://doi.org/10.1007/978-981-15-1346-6		
	Michael Perry, Simon Holmes. Atlas of Operative Maxillofacial Trauma Surgery. Springer London. 2020. https://doi.org/10.1007/978-1-4471-2855-7		
	Tymofieiev OO, Ushko NO, Fesenko II, Tymofieiev OO, Yarifa MO, Cherniak OS. Suppurative mastoid lymphadenitis mimicking mastoiditis: a case report. J Korean Assoc Oral Maxillofac Surg 2021;47(5):398-402. https://doi.org/10.5125/jkaoms.2021.47.5.398		
	Fesenko II, Rybak VA, Mastakov OY. Partially edentulous arches and bilateral mandibular fracture: application of intermaxillary condensation-silicone bite block-splint, mandibulo-maxillary fixation screws, and elastics for intraoral immobilization. J Diagn Treat Oral Maxillofac Pathol 2024;8(3):20–32. https://doi.org/10.23999/j.dtomp.2024.3.1		
	Tymofieiev OO, Fesenko II, Cherniak OS, Serha OO. Ultrasonographic assessment of masseter muscle region and minimally invasive treatment of post-extraction osteomyelitis. J Diagn Treat Oral Maxillofac Pathol 2023;7(4): 33–8. https://doi.org/10.23999/j.dtomp.2023.4.1		

	Tymofieiev OO, Ushko NO, Fesenko II, Cherniak OS. Maxillofacial surgery specialization in Ukraine: a new order and step in the growth of the specialty: analysis of qualification categories. J Diagn Treat Oral Maxillofac Pathol 2021;5(4):43–51. https://doi.org/10.23999/j.dtomp.2021.4.3
	Cherniak OS, Zaritska VI, Snisarevskyi PP, Fesenko II, Blinova VP, Koba NM, Pavlenko RA, Holodenko VM. Single and multiple odontogenic cutaneous sinus tracts. J Diagn Treat Oral Maxillofac Pathol 2020;4(11):197–216. https://doi.org/10.23999/j.dtomp.2020.11.2
Інформаційні ресурси	Журнал присвячений хірургічній стоматології та щелепно - лицевій хірургії: Journal of Diagnostics and Treatment of Oral and Maxillofacial Pathology https://dtjournal.org/